

Lahti, Mari

Vaalan kunta

Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaava

Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaava, 2. viranomaisneuvottelu

Aika 5.9.2025, klo 9.00–11.00

Paikka Microsoft Teams

Läsnä

Nimi

Markku Siira

Veli-Matti Kangas

Heli Kinnunen

Karri Hakala

Kaisa Pikkarainen

Sirpa Lyytinen

Jouko Saastamoinen

Erika Kylmänen

Sanna Nikola-Määttä, poistui neuvottelusta 10.55

Sari Alajoki

Anita Valkonen

Nina Keränen

Maria Isolahti, poistui neuvottelusta 10.50

Johanna Toivonen, korkeakouluharjoittelija, poistui neuvottelusta 10.10

Kalevi Huovinen, poistui neuvottelusta 10.01

Janne Heikkinen

Minna Kärkkäinen

Esa Karjalainen

Organisaatio

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Kainuun liitto

Pohjois-Pohjanmaan museo

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Suomen metsäkeskus

Puolustusvoimat

Puolanka kunta

Utajärven kunta

Vaalan kunta

Vaalan kunta

Tapio Leinonen	Vaalan kunta
Marianne Ojala	Vaalan kunta
Tomi Mäkipelto, poistui neuvottelusta 9.53	Pohjan Voima Oy
Mira Talonen, poistui neuvottelusta 9.53	Pohjan Voima Oy
Sami Merelä, poistui neuvottelusta 9.53	Pohjan Voima Oy
Tarja Outila	FCG
Mari Lahti	FCG

1 Neuvottelun avaaminen ja järjestäytyminen

Markku Siira (ELY-keskus) avaa neuvottelun.

Neuvottelun puheenjohtajana toimii Markku Siira.

Muistion kirjaa Mari Lahti (FCG).

Muistioluonnos lähetetään neuvottelussa läsnäolijoille kommenteille ennen muistion hyväksymistä.

Käydään läpi lyhyt esittäytymiskierros.

2 Vaalan kunnan puheenvuoro

Marianne Ojala (Vaalan kunta): Hanketta on valmistelut pitkään Vaalassa. Tärkeä hanke kunnalle ja tunnistettu potentiaalisesti tuulivoima-alueeksi myös Vaalan kunnan tuulivoimayleiskaavassa. Hankkeessa on tehty paljon tutkimusta ja hyvää yhteistyötä.

Aineistojen lähettämisessä on ollut haasteita, mutta toivottavasti kaikki aineistot ovat kuitenkin menneet perille. Kunnassa on uudet päättäjät, eikä hanke ole kaikille ennestään tuttu, joten ennen päätöksentekoa hankkeesta järjestetään esittely kunnan päättäjille.

3 Hankkeen esittely ja tilanne, FCG

Puheenjohtaja toteaa, että hanketoimijan tulee poistua kokouksesta ennen kohtaa 6. Viranomaisten puheenvuorot.

Hanketoimijan puheenvuoro:

Tomi Mäkipelto (Pohjan Voima): Hanke on meille erittäin tärkeä, ja toivomme, että pääsemme etenemään sen kanssa.

Mira Talonen (Pohjan Voima): Kiitos kaikille lausunnon antaneille. Palautetta on pyritty huomioimaan läpi kaavaprosessin.

Tarja Outila (FCG) esittelee hanketta ja sen tilannetta PowerPoint-esityksen mukaisesti:

- Tässä hankkeessa on ollut YVA:n ja kaavan yhteismenettely. Kaava etenee viranomaisneuvottelun jälkeen hyväksymisvaiheeseen.
- Toinen viranomaisneuvottelu MRA:n mukaisesti. Tärkeä on varmistaa vuorovaikutteinen viranomaisyhteistyö.

Suunnittelutilanne:

- Maakuntahallitus on kokouksessaan 18.8.2025 määrännyt maakuntavaltuuston 27.5.2025 hyväksymän Pohjois-Pohjanmaan energia ja ilmastovaihemaakuntakaavan voimaan. Suunnittelualue on maakuntakaavan mukainen.
- Huomioitu myös Kainuun maakuntakaavat, sekä yleis- ja asemakaavat lähialueilla.

4 Kaavaehdotuksesta annetun palautteen käsittely, FCG

Tarja Outila esittelee kaavaehdotuksesta annettua palautetta PowerPoint-esityksen mukaan. Lausuntoja annettiin nähtävilläolonaikana 15, ja muistutuksia annettiin 12.

- Kaavaselostukseen on tehty täydennyksiä esityksen listauksen mukaisesti
- Kaavakarttaan ei ole tehty juurikaan muutoksia. Katja-asetuksen mukaiset merkinnät on siirretty kaavakarttaan. Muutokset ovat teknisiä.
- Kaavaan on lisätty kaksi kaavamääräystä:
 - o *Rakentamisvaiheessa määritellään tarvittavat vedenpidätysrakenteet. Kuivatusojiin tehdään laskeutusaltaita/lietekuoppia.*
 - o *Voimaloiden T20, T22 ja T23 alaosa voidaan maalata tai muuten toteuttaa tummammalla värillä puurajaan asti.*

5 Etenevän kaavan esittely, FCG

Tarja Outila jatkaa PowerPoint-esityksen mukaisesti:

- Esityksen mukaan kaavakarttaan tehdyt muutokset ovat teknisiä eikä kaavaa näin ollen tarvitse laittamaan uudelleen nähtäville.

Kysymyksiä hanketoimijalle:

Sirpa Lyytinen (Kainuun ELY-keskus): Tämän hankkeen naapurissa sijaitsee Vaarinkankaan tuulivoimahanke, jossa on sama hanketoimija. Mitä Vaarinkankaan tuulivoimahankkeelle tällä hetkellä kuuluu? Se ei ole hetkeen edennyt.

Mira Talonen: Hanke on edelleen käynnissä ja YVA-selostusta on viimeistelty. Valitettavasti hanke on venynyt. Hanke on kuitenkin jatkumassa.

Erika Kylmänen (Pohjois-Pohjanmaan liitto): Kysymys hanketoimijalle sähkönsiirtoon liittyvä tarkennus; Onko tarkoitus, että hankkeella on kaksi sähkönsiirtoreittiä? Onko sähkönsiirron suunnitelmat muuttuneet?

Mira Talonen: Suunnitelmat eivät ole muuttuneet. Ensisijainen liityntäpiste tällä hetkellä on Nuojuankankaan liittymispiste. Tilanne voi tietysti muuttua.

Hanketoimija (*Tomi Mäkipelto, Mira Talonen, Sami Merelä*) poistuu neuvottelusta 9.53.

6 Viranomaisten puheenvuorot

Puheenjohtaja mainitsee, että koska vastineraporttia ei ole toimitettu aineiston mukana, ei palautetta ole nähty ennakkoon eikä siten ole voitu huomioida kommentoissa muiden viranomaisten palautteita.

ELY-keskus ei ole nähnyt ehdotusvaiheen perusteella täydennettyä suunnitelmaselostusta kokonaisuudessaan.

Viranomaisten puheenvuorot:

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Erika Kylmänen:

- Esityksessä on hyvin tuotu esiin, miten hanke on edennyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kanssa. Kaava on hyväksytty ja määrätty voimaan. Virallinen kuulutuspäivämäärä on 22.8.2025. Tämä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ohjaa kaikkea tuulivoimarakentamista maakunnan alueella.
- Haarasuonkankaan alueelle osoitettu kaksi seudullista tuulivoimaloiden aluetta, tv-1 400 ja tv-1 401.
- On tärkeää tuoda kaavaselostuksessa esiin, että 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetut Haarasuonkankaan alueelle osoitetut tuulivoimaloiden alueet tv-1 371 ja tv-1 372 kumoutuvat ja korvautuvat EIVMK merkinnöillä.
- Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa uudistettiin myös tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset ja ne kumoavat 1. ja 3. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaa koskevat määräykset – tämä tulee selkeästi tuoda esille.

-
- Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on huomioitu uudet VAMA- ja pohjavesialueet. Voimajohtoihin on tuotu uusia kaavamerkintöjä. On huomioitava, että kartta 1 A esittää uudet merkinnät ja kartta 1 B kumoutuvat merkinnät. Tulee tarkastella, mitkä merkinnät jäävät voimaan ja mitkä ovat uusia.
 - Kaavaselostuksessa on tärkeä esitellä kumoutuvat merkinnät. Suunnittelualueen suhdetta maakuntakaavaan on arvioitava myös tuulivoimarakentamisen yleisten suunnittelumääräyksien kautta. Kaavaselostuksessa tulee huomioida uudistetut energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan suunnittelumääräykset. Selostuksen luku 9.3.7. tulee täydentää edellä mainittujen seikkojen mukaisesti.
 - TUULI-hanke: Haarasuonkankaan tuulivoimahankkeessa tulee huomioida TUULI-hankkeen maisemaselvitys, sitä ei löytynyt kaavaselostuksen lähdetiedostoista. TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa esitetyt kyllä, ehkä- ja ei alueet olivat maakuntakaavan luonnosvaiheen tv-alueiden lähtökohtia, eikä niitä tarvitse tässä vaiheessa enää korostaa. Vaikutusten arvioinnin kautta tulee tuoda esille, miten hankkeen selvitysten perusteella on todettu, että alueelle voi osoittaa tuulivoimaa.
 - Vaikka hanke on maankuntakaavan mukaisella tuulivoima-alueella, tulee vaikutuksia aina tarkentaa yleiskaavoituksessa.
 - Maakotka- ja susiselvityksiin on tutustuttu ja niissä on tunnistettu, että vaikutuksia kohdistuu. Yleiskaavaprosessissa tulee varmistua, ettei vaikutukset kasva suuriksi.
 - Vaikutukset ekologiseen verkostoon tulee selvittää. Vuonna 2024 valmistunut Pohjois-Pohjanmaan liiton selvitys Natura-alueista ja ekologisista verkostoista tulee huomioida Haarasuonkankaan tuulivoimahankkeen vaikutusten arvioinnissa. Tulee arvioida, miten hanke sijoittuu ekologiseen verkostoon nähden. Liiton nettisivuilta löytyy ekologisen verkoston paikkatietoaineisto ja selvitys.
 - Maakuntakaavan jokaisesta tuulivoima-alueesta on laadittu kohdekuvaus, jota tulee hyödyntää. Maakuntakaavassa on myös tunnistettu tärkeimmät vaikutukset alueittain ja vaikutusten lieventämistoimet tulee huomioida.

Kainuun liitto, Sanna Nikola-Määttä:

- Kainuun liiton lausunto on huomioitu. Erityisesti tulee huomioida yhteisvaikutukset myös Kainuun puolelle. Myös Kainuussa on tehty selvityksiä: Kohdekortteja ja selvityksiä ekologisista yhteyksistä ja Naturasta. <https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/tuulivoimamaakuntakaavan-tarkistaminen/>

Kainuun ELY-keskus, Sirpa Lyytinen:

- Kainuun ELY-keskus ei ole antanut lausuntoa kaavaehdotuksesta.

-
- Meluvaikutuksia aiheutuu myös Kainuun puolelle. Melumallinnuksiin toivotaan lisättäväksi maakunta-/kuntaraja, jotta olisi helpompi arvioida Kainuun ja Puolangan alueelle ulottuvia vaikutuksia.
 - Yleiskaavatilanne: hankkeen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Puokion rantaosayleiskaava, jota ei ole yleiskaavojen osalta huomioitu. Puolanka on huomioitu asutuksen osalta. Toivotaan, että täydennetään kaavaselistusta tämän osalta.

Jouko Saastamoinen, Kainuun ELY-keskus:

- Ekologinen verkosto ja sen arviointiin liittyviä puutteita tuotu esille. Ekologiset yhteydet on syytä arvioida sekä yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.
- Yhteisvaikutukset maakotkaan? Yhteisvaikutukset ovat selviä ja aiemmissa vaiheissa on edellytetty hankkeiden välistä keskustelua. Miten kotka on huomioitu tässä kaavassa?

Pohjois-Pohjanmaan museo, Sari Alajoki:

- Arkeologian puolelta Mika Sarkkisen kommentit toimitetaan kirjallisena.
- Kaavaehdotuksesta on lausunut Juhani Turpeinen.
- Voimaloiden keskittäminen vain yhdelle alueelle olisi ollut parempi vaihtoehto. Ympäristössä on paljon maisemakohteita, vaikka selostuksessa todetaan, etteivät vaikutukset kasva merkittäviksi. Järvien selille vaikutukset pitkiäkin matkojen päähän voivat olla merkittäviä.
- Otermajärvi ja Oterman kylä sijaitsevat lähellä: vaikutukset siihen ovat kaikkein merkittävimmät. Havainnekuviissa oli toivomisen varaa, kuvat aika hämäriä panoraamakuvia. Niistä saa vain heikon käsityksen maisemavaikutuksista.

Pohjois-Pohjanmaan museo, Mika Sarkkinen, Kommentit toimitettu kirjallisena 8.9.2025:

- *Nähtävillä olon jälkeen selostusta on täydennetty museon aiemmassa lausunnossa esittämällä tavalla. Hankkeeseen liittyvät inventoinnit ja alueen muinaisjäännöstilanne on kuvattu hyvin. Kaikki kohteet on koottu taulukkoon 10. Taulukossa käytetään juoksevaa numerointia, mikä on selkeämpi kuin aiemmin käytetty inventointiraporttien mukainen numerointi.*
- *Kaavakartalla kiinteät muinaisjäännökset on ehdotukseen merkitty noudattaen Ympäristöministeriön asetusta (311/2024). Merkinnän yhteydessä on säilytetty kohteiden numerointi, mikä edesauttaa yksittäisten kohteiden tunnistamista ja näin helpottaa kaavan käyttöä.*
- *Hankkeiden läheisyyteen ei olla esittämässä muuttuvaa maankäyttöä.*

Suomen Metsäkeskus, Maria Isolahti:

- Kaavassa on huomioitu metsätalouden näkökulma.
- Pintavedet: Kun ojia kaivetaan ja niihin laitetaan uusia siltoja ja rumpuja, tulee huomioida, etteivät aiheuta vaellusesteitä kaloille ja muille eliöille.

Metsähallitus / maankäytön erityisasiantuntija Teija Turunen 4.9.2025: Kommentit toimitettu kirjallisena:

Metsähallituksen Luontopalveluista ei päästä osallistumaan huomiseen Haarasuonkankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan 2. viranomaisneuvotteluun, mutta ohessa ennakkoon Metsähallituksen kommentit huomioitavaksi kaavoituksessa.

*Haarasuonkankaan tuulivoimahanke, Vaala**Osayleiskaavan 2. viranomaisneuvottelu 5.9.2025, Metsähallituksen Luontopalvelujen kommentit*

- *Metsähallitus on osayleiskaavoituksen aiemmissa vaiheissa lausunut hankkeen vaikutuksista maakotkaan, joka kuuluu Metsähallituksen erityisvastuulajeihin.*
- *Haarasuonkankaan hanke sijoittuu kahden maakotkareviirin reuna-alueille. Hanke yksinään aiheuttaa reviireille vain vähäisen törmäysriskin, ja maakotkien liikkuminen hankealueella on elinympäristömallinnuksen ja maastotarkkailun perusteella hyvin vähäistä.*
- *Keskeiset maakotkalle aiheutuvat vaikutukset ovat yhteisvaikutuksia, jotka syntyvät reviireille suunniteltujen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Yhteisvaikutukset huomioiden törmäysriskistä muodostuu suuri molempien reviirien osalta.*
- *Kaavaehdotuksesta lausuessaan Metsähallitus on todennut, että muilla tuulivoimahankkeilla, jotka sijoittuvat reviirien keskeisemmille alueille, on ratkaiseva merkitys maakotkalle aiheutuvien vaikutusten kannalta. Iso Lehmisuon maakotkareviirille sijoittuva Turkkiselän tuulivoimahanke, joka on jo saanut rakennusluvan, ylittää yksinään merkittävän törmäysriskin raja-arvon kymmenkertaisesti. Nykyohjeistuksen mukaisesti arvioituna Turkkiselän hanketta ei olisi voinut katsoa toteuttamiskelpoiseksi maakotkan osalta. Haarasuonkankaan tuulivoima-alueen merkitys Iso Lehmisuon reviiriin kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta on pieni hankkeen sijoituessa reviirin reunaosaan. Hankkeen sähkönsiirron osalta tulee kuitenkin huomioida, että kaavoituksessa esillä ollut vaihtoehto C, joka kulkisi Iso Lehmisuon reviirin keskeisten osien läpi, ei vaikuta toteuttamiskelpoiselta reviirin ydinosiin jo ennestään kohdistuvien merkittävien vaikutusten takia.*
- *Kuljun maakotkareviirille sijoittuvat tuulivoimahankkeet ovat vielä suunnitteluvaiheessa. Metsähallitus on lausunnossaan tuonut esiin, että useiden tuulivoimahankkeiden sijoituessa samalle maakotkareviirille, olisi hanketoimijoiden tehtävä*

yhteistyötä sen varmistamiseksi, että maakotkalle aiheutuvat vaikutukset eivät muodostu merkittäviksi. Lähtökohtaisesti reviirin reuna-alueilla olevat hankkeet, kuten Haarasuonkangas, ovat maakotkan kannalta vähemmän haitallisia, joten vaikutusten lieventämisen tulee painottua hankkeisiin, jotka sijaitsevat maakotkan ydinreviirillä tai sen lähituntumassa. Huonosti sijoitettu hanke reviirin keskeisillä osilla voi aiheuttaa sen, että paremminkin sijoitetuilla hankkeilla yhteisvaikutukset muodostuvat merkittäviksi. Kuntien olisi kaavoituksessa hyödyllistä edellyttää tuulivoimahankkeilta yhteissuunnittelua, jolloin merkittäviä vaikutuksia voitaisiin ehkäistä parhaiten ja myös alueen tuulivoimapotentiaalin hyödyntäminen olisi todennäköisesti tehokkaampaa.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut, Anita Valkonen:

- ei kommentoitavaa

Puolustusvoimat / kiinteistöpäällikkö Janne Reijonen 14.8.2025, kommentti toimitettu kirjallisena:

Päällekkäisyyksien takia en pääse osallistumaan Vaalan Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaavaan liittyvä toinen viranomaisneuvotteluun 5.9.2025 klo 9 - 11 Teams-kokous. Puolustusvoimien edustaja kaavoitusasioissa Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Kainuu, Keski-Suomi, Lappi alueilla on 3.logistiikkarykementti kiinteistöpäällikkö Janne Reijonen.

Puolustusvoimat lausuu hankkeesta sen eri vaiheissa. Kaavoituksessa on toivottavaa noudattaa maakuntakaavojen mukaisia tuulivoima alueita.

Utajärven kunta, Janne Heikkinen:

- Utajärven kunnalla ei huomautettavaa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Veli-Matti Kangas, luontoympäristö:

- Maakotka: Alueella ollaan osittain maakotkareviirillä, jopa kahdella. Eteläpuolella Lehmisuon reviiri on kriittinen, kun rakenteilla reviirin ytimeen on myös Turkiselän hanke, jossa törmäysriskiarvot ylittyvät rajusti ja sen vuoksi yhteisvaikutukset ovat merkittävät. Vaikka Haarasuonkankaan osuus on pieni, kasvattaa se vaikutuksia. Asia on merkittävä. On valitettavaa, ettei kaikki materiaali ole nyt ollut käytettävissä. Maakotkan huomioiminen voi vaatia vielä työneuvottelua. Tämä osaltaan voi asettaa kaavaratkaisun valituksille alttiiksi: merkittävät vaikutukset maakotkareviireille.

-
- On esitetty, että voidaan tarvittaessa selvittää tekoälypohjaisten kamerasovellusten käyttöä – sanamuoto on liian löyhä. Kun tällaisia toimivaksi osoitettuja järjestelmiä ei ole, koetaan maininta harhaanjohtavaksi muotoiluksi. Tällä hetkellä todettu lieventämiskeino on, että voimalat siirretään tarpeeksi kauas reviiristä. Työneuvottelu asiasta voisi olla hyvin tarpeellinen. Metsähallituksen asiantuntijan paikallaolo olisi suotavaa.
 - Sääksi: Sääksen osalta tilanne näyttää paremmalta. Etäisyys näyttää juuri toteutuvan. Epävarmuutta jää, sillä tv-alueet ovat varsin suuria, 2 km voi hieman alittua sen vuoksi. Ei kuitenkaan merkittävästi.
 - Suurpedot: Aiemmin tehty susiselvitys, jonka mukaan ydinalueet eivät osuisi alueelle. Jatkoa ajatellen tiedonanto: EU-tasolla on tehty merkittävä muutos, susi siirretty liitteestä 4 liitteeseen 5 eli susi ei ole enää tiukasti suojeltu laji. Tiukka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelu ei ole enää luonnonsuojelulain mukainen.
 - Karhu ja ilves ovat edelleen 4 liitteen lajeja. Maininnat pesäpaikkojen osalta ovat epävarmoja: tarkkaa tietoa pesäpaikoista tai niiden sijainnista kaava-alueella ei siis ole.
 - Metsäpeura: Jää epäselväksi, mitä tarkoittaa, kun sanotaan että on arvioitu Metsähallituksen määrittämiä vasomisalueiden sijoittumista alueelle. Näyttäisi siltä, että näitä tärkeitä arvioituja ympäristöjä alueella on.
 - Tutkimus, jonka perusteella 5 kilometrin etäisyys metsäpeura-alueisiin on määritetty, on tehty poroilla, joka on puolikesy laji. Kysymys on, onko etäisyys sovellettavissa metsäpeuralla. Koska tarkempaa tutkimusta ei ole, on edettävä varovaisuusperiaatteen mukaisesti.
 - Sarvisuo-Jerusalemnsuon Natura-alueeseen ei etäisyydet täyty. Asia vaikuttaa myös Utajärven puolen tuulivoimahankkeisiin. Suurten Natura-alueiden merkitys metsäpeuralle kasvaa. Pienempiä suojelualueita jää tuulivoima-alueiden välille.
 - Aiemmissä vaiheissa on mietitty vasomisajankohdan huomioimista kaavamääräyksissä, tämä tulisi huomioida.
 - Lähelle tuulivoima-alueita sijoittuvat luo-alueet: Yksi tuulivoimala-alue, nro T27 on osoitettu hyrynpuron päälle.
 - Tuulivoimalatornien maalaaminen tummaksi: Tämä varsin harvoin päätyy kaavamääräykseen, ja tässäkin vain muutaman voimalan osalta: suurempi hyöty saataisiin jos määräys kattaisi kaikki voimalayksiköt. Muutama voimala ei ole muita merkityksellisempi omasta näkökulmastani. Merkitykselliset paikat voivat muuttua.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Heli Kinnunen, YVA-yhteyshenkilö hankkeessa:

- Kaavalausunnossa annetut kommentit tulee ottaa huomioon. Neuvotteluaineiston perusteella jäi epäselvyyttä, onko asiat huomioitu.

- Yksi uusi arvokohde voimajohtoreitin alueella; tarvitseeko luo-merkinnän? Onko vaikutukset arvioitu?
- Viitasammakon lisääntymispaikka Kekkonanlammella: Jos kohde on lisääntymisen kannalta tärkeä, pitäisikö se merkitä karttaan, vaikka alueelle ei osoiteta rakentamista? Aineistossa oli epämääräinen ilmaus tärkeä alue. Jos on lisääntymis- ja levähdyspaikka, pitää tuoda selkeästi esiin ja merkitä kartalle.
- Uuden luonnonsuojelulain mukaiset pykälät tulee mm. Natura-arvioinnin kohdalla tarkistaa. (tulee tarkastaa kauttaaltaan, mutta ainakin Naturan osalta oli väärin, ellei ole jo korjattu uudempaan kaavaselostukseen)
- Yhteisvaikutusten osalta Susisuon hanke tulisi mainita, mm. maiseman osalta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Karri Hakala, liikenne:

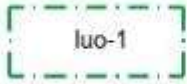
- Hyvin kattavasti suunniteltu. Ei huomautettavaa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Kaisa Pikkarainen:

- On hyvä, että melumallinnukset on päivitetty. Myös Ukonkangas on huomioitu yhteismelun mallinnuksissa.
- Susisuon hanke olisi hyvä huomioida jatkossa. Rakennuslupahakemuksia käsiteltäessä tulisi olla huomioitu myös Susisuon hanke.
- Mikäli toteutukseen valitaan tehotasoltaan voimakkaampi voimalatyyppe tai voimalatyyppeihin tulee muita muutoksia, tulee muutokset huomioida jatkosuunnittelussa ja melumallinnukset päivittää.
- Melua koskeva kaavamääräys: hyvä käytäntö on, että määräykseen tarkennetaan viittauksen olemassa olevaan lainsäädäntöön.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Antje Neumann (Kommentit toimitettu kirjallisena):

Metsälaki kohteet ja vesilaki kohteet olisi selkeyden vuoksi hyvä erota koska niillä on eri suojelullinen asema.

	<p>LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.</p> <p>Alueella sijaitsee Metsälain 10 §:n ja/tai Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava luontoarvot sekä alueen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän luonteen turvaaminen.</p>
---	--

Huomioitava on, että hankekaavoituksessa osoitetaan YVA-selostuksessa tarkasteltuja ohjeellisia tuulivoimapaikkoja laajempia tuulivoimala-alueita, joiden sisälle voidaan sijoittaa nostoalueita ja tuulivoimaan liittyvää rakentamista. Kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa on siis huomioitava etäisyydet tuulivoimala-alueiden ja luontoarvokohteiden välissä sekä tuulivoimala-alueille suunnitellun toiminnan luonne (vaihtumekanismit).

Luku 9.9.13 Arvokkaat luontokohteet ja lajisto: Lisätty voimaloiden etäisyydet luo-alueisiin.

"Seuraavat voimalat ovat lähellä luo-alueita:

Voimala T2: Luo-2, A20 Pirunsuo, eteläosa, etäisyys noin 220 metriä.

Voimala T18: Luo-1 Tallinkankaan lähde, etäisyys noin 240 metriä.

Sisäinen sähkönjohtoreitti: Selostuksessa ei ollut mainittu maastonselvitysten päivämäärät. Niitä on mainittava. Lisäksi tulee arvioida, onko ajankohta ollut suotuista suojellisesti huomioitavan kasvilajiston havainnointiin / tarvittaessa tarkastella epävarmuustekijät lajiston osalta.

" 9.9.16 Kaava-alueen sisäinen voimajohto

Kaava-alueen sisälle osoitetaan sähkönsiirtoa varten uusi ohjeellinen 400 kV tai 110 kV voimajohto, joka yhdistää hankkeen sisäiset sähköasemat ulkoiseen sähkönsiirtoon: läntinen A, eteläinen C ja Jatkoreitti. Voimajohtojen alue tarkastettiin maastokäynnillä vuonna 2025.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Malla Kukkonen, pintavedet (Kommentit toimitettu kirjallisena):

Ojitukset:

- Ojituksiin tulee edelleen kiinnittää huomiota ja ne tulee huomioida riittävän kattavasti kautta linjan
- Muistutetaan ojituseroista, jolla hankkeen rakentajan on vesilain 5:6 §:n mukaisesti ilmoitettava muusta kuin vähäisestä ojituksesta valtion valvontaviranomaiselle vähintään 60 vuorokautta ennen ojitukseen ryhtymistä.

Hulevesiselvitys:

- Selvityksen sisältöön tarvitaan tarkennusta
- Osana selvitystä tulisi jo katsoa paikkoja valutuskentille ja kosteikoille
- Ojitukset ja niiden vaikutukset tulee huomioida myös tässä selvityksessä

Vesiensuojeluratkaisut:

- *Nämä tulee päättää ja kuvata riittävän yksityiskohtaisesti*

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Markku Siira, alueidenkäyttö:

- Susisuon käsittelyn puute: hanketta ei näy kartoissa. Hanke on yhtäaikaaisesti käynnissä aivan Haarasuonkankaan alueen vieressä.
- 9 voimalan erillinen ryhmä ja sen vaikutukset Otermajärveen ja kahteen isompaan ranta-asemakaavaan: Voimalat näkyvät selkeästi ja tähän toivotaan lievennyksiä. Asiaa ei ollut käsitelty selostuksessa.

Keskustelua:

Erika Kylmänen:

- Mikä on Turkkiselän tämänhetkinen tilanne? Onko hanke rakentamisvaiheessa? Voimalamäärä ja onko tehty toimenpiteitä? Onko hankkeessa tehty kehitystyötä (voimalapoistot ja/tai siirrot?)

Marianne Ojala:

- Alkuvalmisteluja on tehty. Tarkempaa tiedustelua osoitettava hanketoimijan puoleen. Joitain voimaloita on jäänyt pois.

Esa Karjalainen:

- Ehkä 35 voimalaa olisi viimeisin versio, ei varma tieto.

Jouko Saastamoinen:

- Kotkakysymys liittyen Turkkiselkään: Onko tarkoitus puuttua maakotkaan aiheutuviin vaikutuksiin? Jälkikäteen Turkkiselässä vaikutukset ovat tulleet esille.

Veli-Matti Kangas:

- Turkkiselkä on käynyt oikeusasteissa ja ei ole sen aikaisilla menetelmillä tullut merkittäviä vaikutuksia. Hankkeen vaikutusten selvitysten aikaan ole ollut käytössä elinympäristömallia ja sen vuoksi ei ole puututtu hankkeeseen. ELY-keskus on nostanut asiaa esille, kun Turkkiselän YVA:n ajantasaisuudesta on pyydetty lausuntoa.

7 Jatkoimenpiteet ja aikataulu

Puheenjohtaja summaa jatkotoimenpiteet, jotka tulivat esiin viranomaisten puheenvuoroissa:

- Mahdollisuus kotkaa ja yhteisvaikutuksia käsittelevään työneuvotteluun. ELY-keskuksen lisäksi työneuvottelussa tulisi olla paikalla metsähallitus ja kunta. Tarvittaessa Pohjois-Pohjanmaan liitto voi olla mukana työneuvottelussa.
- Tämän viranomaisneuvottelun aineistossa ei ollut mukana vastineraporttia.

Tarja Outila:

- Kunta kirjoittaa vastineet kaiken vuorovaikutuksen ja vaikutusarviointien pohjalta. Myös tämä neuvottelu tuottaa lisätietoa siihen.
- Lisäksi selvitykset, jotka ovat johtaneet kaavaratkaisun toimintaan muualla ovat vaikuttaneet kaavan toteuttamiseen ja toimivat lähtöaineistona. Meille tärkeää on, että kaavakartta saa lainvoiman tehtyjen selvitysten perusteella. Kaavaselostukseen voidaan tarkentaa, miten kaava-aineistoa hyödynnetään lähtöaineistona.

Markku Siira:

- Pohjois-Pohjanmaalla on ollut normaalina käytäntönä se, että ehdotuksen jälkeiseen viranomaisneuvotteluun on toimitettu vastineraportti, jotta voidaan katsoa millä tavoin palautteeseen on ajateltu vastattavan. Menettely ei perustu lakiin ja asetuksiin.

Marianne Ojala:

- Aiheesta on tällä viikolla käyty keskustelua Markun kanssa. Vastineita ei ole hyväksytty kunnassa, joten ei siksikään haluta niitä vielä käsitellä.

Sirpa Lyytinen:

- Myös Kainuussa on kaavojen suhteen ollut sama käytäntö, alustavat vastineet ovat olleet yleensä käytössä toisessa viranomaisneuvottelussa.

Puheenjohtaja summaa aikataulusta:

- Kaava etenee kunnan aikataulujen mukaan. Vuoden vaihteessa on edessä hallintouudistus: toivottavasti saadaan ratkaisut ennen vuodenvaihdetta. Pohjois-Pohjanmaalla hankkeita on paljon. Toimitaan kunnan toiveiden mukaisesti.

8 Mahdolliset muut asiat

Ei muita asioita.

9 Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päättää neuvottelun klo 11.00

Muistion laatija

Mari Lahti

Jakelu

Osallistujat

Tiedoksi

Kutsutut